

RUS TILINI O’RGANISH UCHUN ZAMONAVIY METODLARDAN FOYDALANISH

Mamiraliyeva Gulchexra Abduxalilovna

Kalit so`zlar: rus tili, metodika, ta`lim, ta`minlash, faoliyat, ma`lumot, ko`nikma, metod, qobiliyat, suhbat.

KIRISH

Rus tilini o‘qitish metodikasi — bu rus tilini o’rganayotganlarga samarali ta’lim berish uchun qo’llaniladigan usullar, tamoyillar va vositalar majmuasidir. Ushbu metodika tilni to‘g‘ri va tez o‘zlashtirishga yordam beradi.

O’zbek maktablarida rus tilini o’rgatish, o’quvchilarni kerakli ma'lumotlar bilan ta'minlash buni qiyinlashtiradi. Shuning uchun rus tili o‘qituvchilari o’zbek maktablarida turli usullardan foydalanishga harakat qildilar. Chunki bitiruvchilarimiz ona tili bo’lmish o’zbek tilini bilish bilan birga rus va ingliz tillarini ham mukammal bilishlari shart. Shu maqsadda davlatimiz Rossiya Federatsiyasi bilan rus tilini o’rganish bo'yicha hamkorlikni yo'lga qo'ydi. Hozirda o’zbek maktablarida rus tili va adabiyotini o’quvchilar uchun tushunarli va qiziqarli qilish uchun turli usullardan foydalanilmoqda. Zero, bugungi kunda davlatimiz oldida turgan vazifalardan biri ana shunday yetuk, bilimli, professional kadrlarni tayyorlashdir.

Rus tilini o‘qitishning asosiy maqsadlari

- Tilning to‘rt asosiy ko‘nikmasini rivojlantirish: eshitish, gapirish, o‘qish va yozish.
- Til qoidalari va lug‘at boyligini o‘zlashtirish.
- Madaniy kontekstni tushunish va tilni amaliy hayotda qo‘llay olish.
- Tilni erkin va ravon gapira olish qobiliyatini shakllantirish.

Rus tilini o‘qitish metodlarining turlari

An’anaviy metodlar

- Grammatik-izohiy metod: grammatik qoidalarni tushuntirish va ularni mashq qilishga asoslangan.

- Tarjimonlik metod: matnlarni tarjima qilish va so‘zlarni yodlash orqali til o‘rganish.
- Repetitsiya (takrorlash): so‘z va iboralarni ko‘p martalab takrorlash.

Kommunikativ metod

- Tilni amaliy muloqot vositasi sifatida o’rgatish.
- Dialoglar, rolli o‘yinlar, suhbatlar orqali so‘zlashish ko‘nikmalarini rivojlantirish.
- Tilni kontekstda o‘rganishga e’tibor berish.

Integratsiyalashgan metod

- Tilni o‘rgatishda barcha ko‘nikmalarni birgalikda rivojlantirish (eshtish, gapirish, o‘qish, yozish).

- Madaniy va lingvistik ma’lumotlarni uyg‘unlashtirish.
- Zamonaviy texnologiyalar yordamida o‘qitish
- Kompyuter dasturlari, mobil ilovalar, onlayn kurslar.
- Audio va video materiallar yordamida tinglab tushunishni oshirish.
- O‘qitish jarayonida qo‘llaniladigan usullar
 - So‘z boyligini oshirish uchun lug‘at ishlarini olib borish.
 - Grammatika qoidalarini amaliy mashqlar orqali o‘rgatish.
 - Til situatsiyalarini yaratish (rol o‘yinlari, dialoglar).
 - Matn tahlili va muhokama qilish.
 - Eshitish va tushunishni rivojlantirish uchun audio materiallardan foydalanish.
- O‘qituvchining roli
 - Talabalar qiziqishini uyg‘otish va ularni faol ishtirokga jalb qilish.
 - Har bir o‘quvchining individual xususiyatlarini hisobga olish.
 - O‘zlashtirish darajasiga mos materiallarni tanlash.
 - Til o‘rganish jarayonida doimiy rag‘batlantirish va qo‘llab-quvvatlash.

XULOSA

Rus tilini o‘qitish metodikasi — bu tilni samarali va tez o‘rganish uchun mo‘ljallangan usullar majmuasidir. Zamonaviy metodlar va texnologiyalar yordamida til o‘rganish jarayoni yanada qiziqarli va samarali bo‘ladi.